

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Andra kammaren.

Nr 10.

Lördagen den 9 februari.

Kl. 4 e. m.

Förhandlingarna leddes vid detta sammanträde av herr andre vice talman-
nen.

§ 1.

Justerades protokollet för den 4 innevarande februari.

§ 2.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 47, angående pension åt ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregimentets reserv N. E. L. P:son Henning;

nr 61, angående befrielse för G. S. Cassel m. fl. från viss betalningsskyldighet;

nr 76, angående inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund;

nr 77, angående understöd åt fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap;

nr 78, angående avsättning till en fond av medel som influtit vid försäljning av sparmärken;

nr 79, angående åtgärder till sockerbetsodlingens uppehållande;

nr 80, angående godkännande av ett markbytesavtal mellan kronan och Jönköpings stad;

nr 81, angående förhöjd ersättning till M. E. Johansson i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 82, angående anordnande av utbildningskurser i praktisk flygning för vissa studerande vid tekniska högskolan; samt

nr 83, med anhållan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig de å kammarens bord vilande motionerna; och hänvisades därvid

till bevillningsutskottet motionen nr 484 av herr *Lundell*; samt

till jordbruksutskottet motionen nr 485 av herrar *Nilsson* i Antnäs och *Meyerhöffer*.

§ 4.

Vidare föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtande nr 21 och första lagutskottets utlåtanden nr 4—6.

Andra kammarens protokoll 1935. Nr 10.

§ 5.

Herr *Frankenberg* avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 31, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 486, bordlades.

§ 6.

Interpellation. Ordet lämnades härefter på begäran till herr **Nyblom**, som yttrade: Herr talman! Jag anhåller om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få framställa följande interpellation:

De ändringar i motorfordonsförordningen, vilka trädde i kraft den 1 januari 1934, ha försatt ett flertal lastbilägare, som utöva yrkesmässig godstrafik, i ett mycket svårt läge, och många av dem torde hotas av ekonomisk ruin därest icke ett ingripande från statsmakternas sida i syfte att bistå dem kan komma till stånd.

Frågavarande lastbilägare hade, innan den nya förordningen antogs, erhållit tillstånd till länstrafik, innebärande rätt för dem att efter å stationsorten mottagen beställning verkställa godsbefordran inom länet samt från vilken som helst plats inom länet till plats utom detsamma. De ändrade bestämmelserna ha tolkats på det sättet att städerna inom ett länstrafikområde icke längre anses tillhöra området, och då innehavare av tillstånd till länstrafik enligt samma bestämmelser vid godstrafik icke få avhämta gods utom länstrafikområdet annat än för befordran till ort inom detsamma ha vissa mycket betydande olägenheter uppstått. Tidigare kunde exempelvis en innehavare av länstrafiktillstånd inom, låt oss säga, Södermanlands län med stationsort på landsbygden avhämta gods i Eskilstuna för transport till Stockholm, Göteborg eller annan ort liggande utanför Södermanlands län. Numera äro dylika körningar icke tillåtna.

Ett stort antal åkerirörelser torde ha startats och uppbyggts på transporter av det slag, som nu vid straffansvar förbjudits. När nu själva grundförutsättningen för dessa åkerirörelser ryckes undan, ha deras ägare och anställda råkat i ett synnerligen bekymmersamt läge. Många se hela sin existens hotad och stå inför den dystra utsikten att förlora i rörelsen nedlagt kapital och värdet av åratals arbete och strävanden. Jag vill här återge vad några sådana yrkesutövare skrivit om sin ställning i öppna brev till oss riksdagsmän, brev, som i all sin enkla uppriktighet äro talande nog.

Åkeriåtkaren A. G. Cederlöf i Öja per Stora Sundby skriver:

»Undertecknad, som sedan år 1921 bedrivit åkerirörelse med lastbilar, omnibusar och personbilar i trafik med stationsort Cedersborg, St. Sundby, får härmed relatera följande.

Jag är född i Öja socken, där jag nu bedriver åkerirörelse, på ett torpställe Lövåsen. Vi voro 10 syskon och vid 14 års ålder lämnade jag hemmet. Böter eller annat straff har jag aldrig fått förrän jag började min åkerirörelse. Idén att få min utkomst genom en åkerirörelse fick jag, då jag for hem för att hälsa på mina syskon och föräldrar och måste gå den två och en halv mil långa vägen från järnvägsstationen till mitt hem. Då tänkte jag, här behövs bättre kommunikationer och så startade jag min rörelse.

Beträffande lastbilar var jag även den första i orten, som inriktade mig på att köra levande djur till Eskilstuna slakthus. Slaktarna skrattade åt mig och tyckte 'ska nu korna också få åka bil', men det dröjde inte länge förrän jag fick djurtransporter från alla orter omkring Eskilstuna. Numera kör knappast en enda bonde själv in sina djur, utan anlitar lastbilar.

Interpellation. (Forts.)

Då det finnes offentligt slakthus i Eskilstuna införes nära nog alla slaktdjur från Södermanland dit, men allt kan ju inte konsumeras där. Jag såg hur slakteriidkarna packade köttet i lådor, mången gång innan det hunnit bli riktigt avkyllt, och sände det till olika mottagare. Jag föreslog dem att få ombesörja transporten per lastbil på så sätt att lastningen skedde på natten sedan köttet var någorlunda avkyllt samt avlämna det om morgonen i Stockholm hos vederbörande emottagare. Detta förslag accepterades och jag har nu i tio års tid ombesörjt dessa transporter till såväl avnämares som emottagares belåtenhet, vilket kan bekräftas genom intyg.

Genom de nuvarande lagbestämmelserna fräntages mig denna min näring och man måste fråga sig, vart skall det väl bära hän om all näringsfrihet bortfaller. Huru skola vi alla, som inriktat oss på åkerirörelser, kunna försörja oss och våra familjer när år från år nya lagar tillkomma, som kringskära våra utkomstmöjligheter.

Jag vågar därför vädja till Sveriges regering, riksdagsmän och lagstiftare att någon ändring måtte åstadkommas i denna vår sorgliga belägenhet.»

Åkeriidkaren Sven Pettersson i Svalboviken skriver:

»Varför skall en del av vår åkarekår gynnas på den andras bekostnad? Så har väl blivit fallet genom de nya bestämmelser, som utkom i slutet av 1934 i form av ett P. M. från länsstyrelsen, då städer och landsbygd skildes åt.

Från att förut ha hela länet till trafikområde och sedan få detta reducerat till endast länets landsbygd säger sig självt vad detta innebär för åkare på landsbygden.

Fördelen för stadsåkaren är här lika stor som nackdelen för landsortsåkaren, och därför kan med skäl sägas att en stor orättvisa här föreligger. Vi köpa ju i staden så gott som allt vad vi behöva och borde väl då i någon mån gynnas tillbaka. Vi ha förut fått taga bensin i returfrakt från Stockholm till Eskilstuna, men nu går ju ej detta trots att vi äro årliga förbrukare av c:a 50,000 liter.

Så ha vi under flera år haft körning mellan två städer i länet och då det alltid har varit vår strävan att göra vårt bästa ha vi ju fått en hel del nya kunder, som vi nu måste frångå på grund av de nya bestämmelser, som kommit till stånd. Därför ter sig framtiden synnerligen mörk för oss landsortsåkare och chaufförer, då man givetvis ej kan fortfara att driva ett företag under sådana former som dessa och således tvingas att ställa en hel del utan arbete, trots att detta ej kunde behövas om blott myndigheterna visade lite mera förståelse för saken.»

Åkeriidkaren Axel Axelsson i Tomta, Julita, skriver:

»Undertecknad började åkerirörelse i mars 1932 och innehar sedan dess en trafikrättighet på lastbil. Jag har haft den som mitt levebröd och har haft mycket körningar till våren 1934, då jag blev bötfälld två gånger. Första gången lastade jag tomfat i Eskilstuna hos den bensinfirma, där jag köper min bensin, för att köra dem till Stockholm och där avhämta bensin. Härför dömdes jag till 20 dagsböter à 2 kr. Andra gången lastade jag hos en fabrik i Eskilstuna för körning till Stockholm, denna körning företogs medan det första målet var under utredning.

Vid det första åtalet vände jag mig till länsstyrelsen med förfrågan om jag inte hade rätt att utföra körningen i fråga. Länsstyrelsens uppfattning var, att jag hade rätt att utföra körningar från Eskilstuna och med det beskedet fortsatte jag med påföljd att jag åter blev bötfälld. Nog tycker man det är konstiga lagar, som knappast myndigheterna kunna tolka, och som tillåta polisen åtala en stackare, som inte gjort något annat än försökt att ärligt försörja sig. I mitt trafikillstånd står att jag har rätt att idka trafik i Söder-

Interpellation. (Forts.)

manlands län. Det står alltså icke Södermanlands läns landsbygd. En grosshandelsfirma, som jag förut kört mycket åt, förs nu inte ge mig någon körning, fastän firmans kundkrets utgöres till 75 % av lanthandlare, men av lätt förstådda skäl är ju firmans lager förlagt i stad.»

Trafikbilägaren Erik Thunberg anför:

»År 1931 sökte undertecknad trafikrättigheter på en lastbil, vilken rättighet utfärdades av länsstyrelsen i Södermanland för så kallad länstrafik. Den 1 januari 1933 erhöj jag transport av kött för Norra Södermanlands Slakteriförening från Eskilstuna till Stockholm 3 gånger i veckan, och dessa transporter, som huvudsakligen varit mitt levebröd, pågingo obehindrat till den 8 maj 1934, då jag instämades till poliskammaren i Eskilstuna för olaga trafik och dömdes till böter. Det känns hårt att bli straffad för att man vill försörja sig. För att hjälpa mig anhöll Slakteriföreningen om trafiktillstånd för att transporten skulle få fortgå, men detta avslogs.

Jag har alltid strävat att ärligt och lagligt försörja mig och min familj, men detta mitt strävande synes stranda till följd av de nuvarande bestämmelserna för lastbilägarna.»

Åkaren Einar Johansson i Gotthem, Hällbybrunn, skriver:

»Undertecknad har drivit åkerirörelse och vedaffär sedan år 1927. Jag innehar numera tre lastvagnsrättigheter för länet. Mitt bensinbehov, som uppgår till 27,000 liter per år, köper jag hos Nynäs bensinstation i Eskilstuna. Denna firma har ända sedan starten fraktat bensin och oljor med bil från Nynäshamn till Eskilstuna och dessa körningar ha procentuellt efter inköpen fått utföras av åkarna själva. Mina körningar uppgingo 1934 till nära 2,000 kr., varför jag kunnat till stor del genom mina körningar åt firman likvidera mina bensinräkningar. Under 1934 ha vi kört lassen hem till stationsorten för vidare befordran till bestämmelseorten. Man har nu efter statspolisens ingripande ställts inför det faktum, att även avstängas från denna förvärvsgren. Med ett bostadsläge ända in på stadsgränsen och dessutom även nära länsgränsen, så har jag, genom att Eskilstuna förklarats vara ett trafikområde, kommit i ett mycket svårt läge. Man ser sig trängd från alla sidor och det har följaktligen blivit svårt att kunna få affärerna att gå ihop. Vi äro tre familjer, inalles femton personer, som uteslutande ha vår utkomst av rörelsen. Inför de framtidsutsikter vi nu ställts måste man med bävan fråga sig — vad skola vi ta oss till och hur skola vi på ett lagenligt sätt finna vår utkomst, då den ena möjligheten efter den andra tages ifrån oss, något som jag härmed vördsamt velat påvisa.»

Liknande klagomål, som de nu citerade höras från skilda håll i landet. Det förefaller som om dessa klagomål vore berättigade, och det synes mig, som om skäl borde föreligga för ett ingripande till förmån för dem, som genom den ifrågavarande nya förordningen råkat i svårigheter.

Jag ber därför att till herr statsrådet få rikta följande frågor:

1) Finnes det någon möjlighet att genom särskilda undantagsbestämmelser bibehålla vid deras förutvarande rättigheter de innehavare av länstrafiktillstånd, vilka erhållit dessa innan de ändrade bestämmelserna i motorfordonsförordningen antogos?

2) Om detta är möjligt eller om någon annan utväg står till buds, har herr statsrådet då för avsikt att vidtaga några sådana åtgärder, som kunde förhjälpa här ifrågavarande lastbilsägare ur deras genom den nya motorfordonsförordningen uppkomna svårigheter?

Ifrågavarande anhållan bordlades.

§ 7.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från bankoutsrottet, nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt; och

från andra lagutskottet, nr 16, i anledning av väckta motioner angående viss ändring i lagen om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtande, nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställning angående avlöningsförhållandena för föredragande i regeringsrätten;

bevillningsutskottets betänkande, nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av vinstmedel hos Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 37 och 38 §§ rättegångsbalken;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 1 § rättegångsbalken; och

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1932 (nr 156) om anstånd i särskilt fall med gälds betalning;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av väckt motion angående ändring av 5 § m) i lagen om arbetarskydd;

nr 7, i anledning av väckt motion om upphävande av lösdrivarlagen;

nr 8, i anledning av väckt motion angående begränsning av arbetstiden för i skeppstjänst anställda; och

nr 9, i anledning av väckt motion om utredning angående en modern hyreslagstiftning; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av statens spannmålslagerhus i Eskilstuna;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för arrendatorn O. Karlssons stärbhusdelägare från skyldigheten att betala viss husröteersättning m. m.;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av Gustaf Cedergrens, Gärdslösa, skuld till kronan på grund av vissa virkesköp;

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse från betalningsskyldigheten för visst till ett torrlägningsföretag inom Svedja by i Åsele socken av Västerbottens län utgivet statsbidrag m. m.;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt markområde i Åkers socken av Södermanlands län;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan å köpeskilling för vissa från kronojord försålda lägenheter m. m. jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning gjorda framställningar om anslag till kapitalökning för arrendeegnahmefonden och arrendelänefonden m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

§ 9.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Riksdagsman Anton Eklund, Karlsviksgat. 9^{IV}, är på grund av Bronchitis acuta tills vidare förhindrad deltaga i riksdagens arbete under tiden fr. o. m. den 8 febr. t. o. m. den 16 febr. 1935, intygas.

Stockholm den 8 febr. 1935.

Olle Ottander,
leg. läk.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Johanson</i> i Hallagården	under 4 dagar fr. o. m. den 11 febr.,
» <i>Bengtsson</i> i Kullen	» 6 » » » 12 »
» <i>Jacobsson</i>	» 2 » » » 11 »
» <i>Johansson</i> i Bro	» 5 » » » 11 »
» <i>Hansson</i> i Vännäsby	» 5 » » » 10 »
» <i>Frankenberg</i>	» 2 » » » 11 »
» <i>Svedman</i>	» 8 » » » 11 »
» <i>Elmroth</i>	» 4 » » » 11 »
» <i>Wiklund</i>	» 8 » » » 11 »
» <i>Svensson</i> i Landskrona	» 5 » » » 11 »
» <i>Strindlund</i>	» 2 » » » 10 »
» <i>Johansson</i> i Djursnäs	» 5 » » » 10 »
» <i>Hansson</i> i Örebro	» 2 » » » 10 »
» <i>Paulsen</i>	» 4 » » » 10 »
» <i>Gustafsson</i> i Lekåsa	» 6 » » » 11 »
» <i>Malmqvist</i>	» 6 » » » 11 »
» <i>Andersson</i> i Surahammar	» 4 » » » 9 »
» <i>Laurén</i>	» 6 » » » 11 »
fru <i>Eklund</i>	» 4 » » » 9 »
herr <i>Gustavson</i> i Västerås	» 4 » » » 9 »
» <i>Berg</i>	» 6 » » » 12 »
» <i>Fält</i>	» 6 » » » 11 »
» <i>Österström</i>	» 3 » » » 9 »
» <i>Lundbom</i>	» 6 » » » 11 »
» <i>Johansson</i> i Hälleforsnäs	» 5 » » » 11 »

herr <i>Werner</i> i Hultsfred	under 2 dagar fr. o. m. den 10 febr.,
› <i>Beck</i>	› 6 › › › 12 ›
› <i>Ericson</i> i Boxholm	› 7 › › › 12 › och
› <i>Herou</i>	› 4 › › › 9 › .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.23 e. m.

In fidem
Per Cronvall.
